

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Ступінь освіти	магістр Менеджмент організацій і логістика Менеджмент
Освітня програма.....	зовнішньоекономічної діяльності Адміністративний менеджмент Управління проектами
Заняття	10 годин на тиждень Лекції 6 годин Практичні 4 години
Форма підсумкового контролю	залік
Термін викладання	1-й семестр, 4 чверть
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4183>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Інформаційні системи підтримки діяльності організацій»

Інформація про викладачів:

Черняк Володимир Іванович	Доцент, кандидат технічних наук
Персональна сторінка	https://mvs.nmu.org.ua/ua/teachers/Chernjak/
Е-пошта:	chernyak.v.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Інформаційні системи підтримки діяльності організацій – це невід’ємний інструментарій менеджменту сучасного підприємства. Мобільний зв’язок, інтернет-мережі, хмарні технології, віртуальна реальність, штучний інтелект – без цих компонентів важко уявити собі можливість ефективного ведення бізнесу. Використання можливостей міжнародних баз даних сприяє доступу на привабливі закордонні ринки та встановленню прибуткових відносин з внутрішніми та зовнішніми контрагентами.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – поглиблення теоретичних знань, оволодіння практичними навичками застосування сучасних наукових концепцій, моделей, методів і технологій інформаційного забезпечення управління діяльністю організацій та дослідження основних методичних засад використання комп’ютерних інформаційних систем призначених для підтримки управлінської діяльності.

Завдання курсу:

- оволодіння методичними основами інформатизації менеджменту;
- дослідження інформаційних процесів управлінні діяльністю організацій;
- дослідження основних підходів до застосування інформаційних систем та технологій в управлінні діяльністю організацій.

3. Результати навчання:

- аналізувати функціональність різних інформаційних систем, програмних продуктів, інформаційних засобів та технологій на відповідність специфіці конкретного економічного об’єкта;
- проводити дослідження в менеджменті діяльності організацій на предмет виявлення передумов упровадження обчислювальної техніки та вибору інформаційних технологій;
- впроваджувати нові чи модернізувати існуючі інформаційні системи, програмні продукти, інформаційні засоби та технології;
- мати первинні навички роботи зі спеціалізованим програмним забезпеченням та спеціалізованими інформаційно-пошуковими системами підтримки діяльності організацій;
- використовувати ресурси локальних та глобальних мереж щодо забезпечення діяльності організацій в менеджменті різного рівня управління;
- користуватися засобами захисту інформації в інформаційних системах та при роботі в комп’ютерних мережах.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
Тема 1. ІНФОРМАЦІЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
1.1. Інформаційні системи – основні поняття та визначення

1.2. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні організацією
1.3. Типологія інформаційних систем у менеджменті організацій
1.4. Основні компоненти інформаційних систем
Тема 2. РОЗРОБКА, РОЗВИТОК, ЕКСПЛУАТАЦІЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ
Тема 3. МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ
3.1. Міжнародний електронний обмін комерційними і фінансовими даними
3.2. Електронні системи міжнародних платежів та розрахунків.
3.3. Зарубіжні центри обробки баз даних
Тема 4. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ОПЕРАЦІЙНОГО РІВНЯ (Operational level Systems)
4.1. Підтримка діяльності бухгалтерії та забезпечення платежів
4.2. Системи обробки замовлень
Тема 5. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ДЛЯ РОБОТИ З ДАНИМИ (ЗНАННЯМИ) (Knowledge-level Systems)
5.1. Інформаційні системи офісної автоматизації
5.2. Інформаційні системи обробки знань
Тема 6. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ (Management Information Systems)
6.1. Системи, орієнтовані на дані: накопичування файлів (File drawer systems), аналізу даних (Data analysis systems) та аналізу інформації (Analysis information systems)
6.2 Системи, орієнтовані на моделі (дають змогу підтримувати прийняття рішень) СППР (Model-driven DSS)
Тема 7. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ
7.1. Інформаційна підтримка вирішення неструктурованих завдань
7.2 Використання новітніх інструментів (методи штучного інтелекту, системи інтелектуального аналізу даних, оперативна аналітична обробка - OLAP і хмарні технології)
Тема 8. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1. Інформація та інформаційні системи в управлінській діяльності. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні організацією. Типологія інформаційних систем у менеджменті організацій
2. Концептуально-технологічні та організаційно-методичні основи створення інформаційних систем управління. Принципи побудови управлінських систем. Моделі життєвого циклу інформаційних систем. Проектування автоматизованої інформаційної системи. Сучасні підходи до створення інформаційних систем на підприємствах. Case технології..
3. Міжнародний електронний обмін комерційними і фінансовими даними. (Впровадження UN/EDIFACT у діяльність підприємств) Електронні системи міжнародних платежів та розрахунків. (Діючі платіжні системи та їх

взаємозалежність на міжнародному рівні. Системи електронного обміну даними окремих країн. Платіжні системи CHIPS, CHAPS, FEYSS). Зарубіжні центри обробки баз даних. (Типи баз даних на світовому ринку інформації і способи доступу до них. Центри обробки інформації на основі баз даних (ЦОБД).
4. Корпоративні інформаційні системи управління. Система "1С: Підприємство", Система "Акцент", Система "Галактика" Система "GMS Office Tools".
5. Інформаційні системи офісної автоматизації. Обробка текстів на комп'ютерах за допомогою різних текстових процесорів; виробництво високоякісної друкованої продукції; архівація документів; електронні календарі й записні книжки для ведення ділової інформації; електронна й аудіопошта; відео- і телеконференції
6. Підтримка прийняття управлінських рішень. Порівняння поточних показників з минулими; складання періодичних звітів за певний час (а не видача звітів по поточних подіях, як на оперативному рівні); забезпечення доступу до архівної інформації тощо.
7. QDPro як інструмент для ведення ефективної зовнішньоекономічної діяльності. Основні можливості програми QD Professional.
8. Ефективність інформаційних систем. Загальні принципи оцінки ефективності інформаційних технологій управління. Ефективність впровадження інформаційних систем.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Лекційні та практичні заняття проводяться в комп'ютерному класі кафедри менеджменту (ауд. 4/98).

Активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365. Дистанційна платформа MOODL.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності з колоквиуму (максимально оцінюється у 20 балів) та оцінок за роботу на семінарських/практичних заняттях (оцінюється 8 занять, участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 10 балів). Отримані бали за колоквиум та практичні заняття додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Диференційований залік відбувається у формі письмового іспиту, залікові білети являють 10 тестових запитань, 2 відкритих запитання. Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 6 балів. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за залік: 100
Практичні /заняття	Розв'язання ситуаційних вправ. Максимально оцінюються у 70 балів (8 занять×10 балів/заняття).
Колоквіуми	Охоплюють матеріали лекційного курсу. Містять тести та відкриті запитання. Максимально оцінюються у 20 балів

6.3. Критерії оцінювання *письмового колоквіуму*:

10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, 1 правильна відповідь оцінюється у 1 бал.

Відкриті питання – 2 правильні відповіді, кожна оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури

4 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

3 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії.

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.4. Критерії оцінювання *розв'язання ситуаційних вправ*:

5 балів: отримано правильну відповідь (згідно з еталоном), використано формулу з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру.

4 бали: отримано правильну відповідь з незначними неточностями згідно з еталоном, відсутня формула та/або пояснення змісту окремих складових, або не зазначено одиниці виміру.

3 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формулу з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру.

2 бали: отримано неправильну відповідь, проте не використано формулу з поясненням змісту окремих її складових та/або не зазначено одиниці виміру.

1 бал: наведено неправильну відповідь, до якої не надано жодних пояснень.

6.5. Критерії оцінювання *дискусій*:

5 балів: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела.

4 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом з незначними помилками за сутністю

обговорюваних питань.

3 бали: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання) без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

2 бали: залученість до дискусії викладачем, неухважність, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

1 бал: залученість до дискусії викладачем, небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

6.6. Критерії оцінювання *есе* (індивідуального письмового самостійного завдання невеликого обсягу – від 2 до 4 аркушів А4, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

5 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

4 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу.

3 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів *есе* (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу.

2 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів *есе* (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

1 бал: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Інформаційні системи підтримки діяльності організацій» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше одного пропуску без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Інформаційні системи підтримки діяльності організацій».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1 Антоненко В. М. Сучасні інформаційні системи і технології: управління знаннями : навч. посібник / В. М. Антоненко, С. Д. Мамченко, Ю. В. Рогушина. – Ірпінь : Нац. університет ДПС України, 2016. – 212 с.

2 Інформаційні системи в сучасному бізнесі : навчальний посібник / В. С. Пономаренко, І. О. Золотарьова, Р. К. Бутова та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 484 с.

3 Павлиш В. А., Гліненко Л. К. Основи інформаційних технологій і систем: Навчальний посібник. / Павлиш В. А., Гліненко Л. К. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 500 с.

4 Анісімов А.В. Інформаційні системи та бази даних: Навчальний посібник для студентів факультету комп'ютерних наук та кібернетики. / Анісімов А.В., Кулябко П.П. – Київ. – 2017. – 110 с.

5 Поморцева О. Є. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни "Комп'ютерні засоби в економіці та підприємстві": навчально-практичний посібник / О. Є. Поморцева ; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 127 с.

6 Сендзюк М.А. Інформаційні системи і технології в економіці: навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисципліни / М.А. Сендзюк; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2010. – 68 с.

Додаткові

1 Про доступ до публічної інформації [Електронний ресурс] : Закон України [від 13.01.2011 р. № 2939-VI]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=244273463&cat_id=244268916. – Назва з титул. екрану.

2 Про інформацію [Електронний ресурс] : Закон України [від 13.01.2011 р. № 2938-17]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. – Назва з титул. Екрану.

3 Сазонець О. М. Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю [текст] : навч. посіб. / О. М. Сазонець. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 256 с.

4 Шевчук І.Б. Прикладні інформаційні системи: Конспект лекцій. – Львів: НЛТУ, 2018. – 58 с. [Електрон. ресурс]. / І.Б. Шевчук. – https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/%D0%9F%D0%86%D0%A1_%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf

5 Гомонай-Стрижко М.В. Інформаційні системи та технології на підприємстві: Конспект лекцій. – Львів: НЛТУ, 2014. – 200 с. [Електрон. ресурс]. / Гомонай-Стрижко М.В., Якімцов В.В. – Режим доступу: http://ep.nltu.edu.ua/images/Kafedra_EP/Kafedra_EP_PDFs/kl_isitp.pdf